

Sprawozdanie z przebiegu Forum Akcyzowego 08.12.2022 r.

8 grudnia 2022 r. odbyło się pierwsze Forum Akcyzowe organizowane przez Forum Prawo dla Rozwoju. Do udziału w Forum zaproszono prawników, naukowców oraz przedstawicieli biznesu, organizacji społecznych i branżowych, a także polityków i urzędników. Łącznie skierowano prawie 200 indywidualnych zaproszeń.

Forum odbyło się w formule zdalnej za pośrednictwem platformy MS Teams, zaś samo wydarzenie było transmitowane na żywo i jego zapis znajduje się na kanale Youtube organizatora¹.

W ramach prac Forum wygłoszonych zostało 6 referatów w przedmiocie opodatkowania wyrobów nikotynowych. Były one zróżnicowane tematyką, gdyż dotyczyły szeregu zagadnień od papierosów, przez tytoń do palenia, aż do bardziej innowacyjnych produktów jak wyroby nowatorskie (podgrzewacze tytoniu), papierosy elektroniczne czy woreczki nikotynowe.

Wnioski końcowe:

W ramach wygłoszonych referatów pojawia się jeden podstawowy wniosek. Opodatkowanie na szczeblu zarówno Unii Europejskiej jak również polskiej ustawy o podatku akcyzowym wymaga podjęcia szeregu prac koncepcyjnych, a także zmian przepisów. Aktualnie obowiązująca ustawa z jednej strony nie przystaje do postępu technologicznego, który dokonuje się na rynku wyrobów nikotynowych, a także związanych z tym przeobrażeń rynku, z drugiej strony nie gwarantuje i nie zabezpiecza stabilnych i stałych dochodów budżetowych z tytułu podatku akcyzowego. W przyszłości może być to problemem wymagającym rewolucyjnych i nagłych zmian w opodatkowaniu. Pojawiły się także w referatach liczne wzmianki, że obecny sposób ukształtowania opodatkowania, a także stawek podatkowych prowadzi w istocie do zaburzeń konkurencji we wszystkich istotnych rynkach nikotynowych - tego rodzaju zaburzenia występują w przypadku papierosów tradycyjnych - gdzie zyskują marki premium względem marek budżetowych ze względu na nieproporcjonalny wzrost opodatkowania różnych segmentów papierosów poprzez ustanowienie minimum akcyzowego na poziomie 105%, płynów do papierosów elektronicznych - gdzie powszechnie występuje szara strefa, a także wyrobów nowatorskich - do których migrują palacze z pozostałych kategorii produktów, a która bardzo dynamicznie rośnie i jednocześnie jest bardzo preferencyjnie opodatkowana względem papierosów czy płynów do papierosów elektronicznych.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=LMJjG3tCugk>

Minimalny poziom opodatkowania akcyzą papierosów na poziomie UE w świetle nowelizacji TED. Minimum akcyzowe w PL na tle innych państw UE - Szymon Parulski, Doradca Podatkowy, Kancelaria Parulski i Wspólnicy

Pierwszy referat wygłosił Mecenas Szymon Parulski, doradca podatkowy z Kancelarii Parulski i Wspólnicy. W referacie pt. "Minimalny poziom opodatkowania akcyzą papierosów na poziomie UE w świetle nowelizacji TED. Minimum akcyzowe w PL na tle innych państw UE" Pan Mecenas zreferował szereg zagadnień związanych koncepcjami tworzenia minimalnego opodatkowania papierosów. W pierwszej kolejności wskazał na problem wewnątrzunijnej konkurencji między państwami na gruncie cen papierosów. Powiedział, że nastawienie wielu państw tzw. Starej Unii Europejskiej, aby wprowadzić sztywny wysoki ogólnoeuropejski poziom akcyzy na papierosy jest spowodowane tym, że na rynki państw gdzie papierosy są wysoko opodatkowane trafiają legalnie papierosy z państw gdzie papierosy są niżej opodatkowane, W przypadku Francji wskazał on Luksemburg jako źródło takich papierosów, w przypadku Niemiec, Polskę oraz Austrię. Mecenas stwierdził, że aż 8% sprzedawanych w Polsce papierosów jest z niej legalnie wywożonych przez niemieckich konsumentów. Wskazał także, na aspekt jakim jest trafiać papierosów nielegalnie np. z Polski do krajów niesąsiadujących z Polską np. do Francji. Mecenas wskazał, że w jego ocenie Polskie Ministerstwo Finansów powinno podjąć koncepcję i ją wysunąć na szczeblu UE, aby oprzeć minimalną akcyzę o siłą nabywczą w danym państwie. Zdaniem Mecenas Parulskiego przyjęcie tego typu narracji przez Polskę spowodowałoby, że oficjalnie deklarowany cel przez Państwa Starej Unii jakim byłoby zmniejszenie dostępności cenowej papierosów zostałoby osiągnięty. Mecenas podkreślił, że problem powinien być przedmiotem zainteresowania rządu, gdyż statystyki wskazują, że Polska niedługo stanie się europejskim liderem w produkcji wyrobów tytoniowych, zabierając pozycję lidera Niemcom, zaś ¾ produktów wytworzonych w Polsce trafia do sprzedaży do innych państw UE. Mecenas nazwał Polskę "tytoniowym Tygrysem" informując, że wartość sprzedaży netto (bez VAT i akcyzy) do innych Państw UE wyniosła 18 mld zł, w wersji brutto byłoby to 100 mld zł. Referent wskazał, na aspekt zatrudnienia w branży tytoniowej - fabryki zlokalizowane w miastach takich jak Augustów, Gostków czy Radom dają stabilne zatrudnienie w dobrych warunkach w miejscach Polski gdzie dostęp do pracy jest ograniczony.

W drugiej części referatu Mecenas Szymon Parulski przeszedł do zagadnienia jakim jest minimum akcyzowe. Wskazał on, że jest to minimalna akcyza jaką od jednej paczki papierosów lub jednego opakowania tytoniu do palenia każdy podmiot musi zapłacić. Mecenas powiedział, że minimum ma umocowanie w prawie wspólnotowym, jest to rozwiązanie które państwa członkowskie mogą stosować i tylko Dania spośród państw członkowskich nie stosuje tego rodzaju konstrukcji. Mecenas wskazał, że do roku 2022 w Polsce funkcjonowało minimum akcyzowe na poziomie 100% średniej ważonej ceny sprzedaży papierosów. Następnie stwierdził, że podwyższenie minimum było ruchem mającym wątpliwe podstawy merytoryczne i w istocie będącym działaniem w interesie jednego z producentów, mającym w swoim portfolio droższe marki papierosów. Mecenas Parulski wskazał że ten pomysł sprowadzający się w istocie do podwyższenia akcyzy na najtańsze papierosy, nie odniósł sukcesu. Mecenas podał przykład, że papierosy w latach ubiegłych drożały średnio o złotówkę - wynikało to z podwyżki stawki kwotowej, zaś w roku 2022 r. podrożały one jedynie o pół złotego i wynikało to ze wprowadzenia minimum. Wskazał, że zanotowany w 2022 r. wzrost wpływów z tytułu akcyzy na papierosy miał swoje korzenie w rozbudzonej konsumpcji, na którą składało się także pojawienie się znaczącej liczby Ukraińców w Polsce. Mecenas podkreślił, że brak podwyżki opodatkowania

najdroższych papierosów, skutkowało nieuzyskaniem przez budżet 300 mln zł. Mecenas przypomniał, że w ramach prac Forum Akcyzowego Ministerstwa Finansów, w ramach grupy dotyczącej papierosów postulowano pozostawienie minimum akcyzowego na poziomie 100% i jednoczesną podwyżkę stawki kwotowej. Podkreślił że byłoby to rozwiązanie bardziej słuszne systemowo i bardziej optymalne w kontekście tego co Komisja Europejska najprawdopodobniej zaproponuje w ramach prac nad nową dyrektywą tytoniową, ponadto z wyświetlonego przez Mecenasa slajdu prezentacji wynikało, że tego typu rozwiązanie mogłoby skutkować dodatkowymi wpływami na poziomie 400 mln zł.

W ramach dyskusji po wygłoszeniu referatu Pan Mecenas podkreślił, że istotne jest aby temat nowej dyrektywy tytoniowej cieszył się zainteresowaniem polityków, gdyż jest to bardzo istotne z punktu widzenia polskiej gospodarki. Podał przykład, że konsumpcja w innych krajach opiera się na produktach wytwarzanych w Polsce. Przytoczył także przykład polityki akcyzowej z lat 2011-2014 kiedy drastyczne podwyżki akcyzy doprowadziły do wzrostu szarej strefy, aż do poziomu 18%. Ponadto stwierdził, że dyskusja nad poziomem opodatkowania najmniej interesuje producentów drogich wyrobów, gdyż wysokie opodatkowanie w istocie im pomaga.

Opodatkowanie akcyzą aromatów do e-papierosów - dr Jacek Matarewicz, Doradca Podatkowy, Adwokat, Kancelaria Ożóg Tomczykowski

Drugi referat pt. "Opodatkowanie akcyzą aromatów do e-papierosów" wygłoszony został przez Pana doktora Jacka Matarewicza, adwokata i doradcę podatkowego z Kancelarii Ożóg Tomczykowski. Pan Doktor na wstępie wskazał, że inspiracją do wyboru tematu jest przyjęcie nowych przepisów zmieniających definicję płynu do papierosów elektronicznych zawartą w ustawie o podatku akcyzowym. Odnosił się do historii regulacji opodatkowania płynu do papierosów elektronicznych, wskazał że płyny zostały dodane do katalogu wyrobów akcyzowych ustawą z dnia 12 grudnia 2017 roku, jednak pozytywna stawka akcyzy obowiązuje na nie od października 2020 roku. Mecenas stwierdził, że aromaty spożywcze, glikol propylenowy i gliceryna co do zasady nie podlegają opodatkowaniu jeśli nie są wykorzystane w tego typu produktach. Mecenas wskazał, że decydujące jest przeznaczenie tych substancji do wykorzystania w papierosach elektronicznych. Wszystkie produkty z przeznaczeniem do wykorzystania w papierosach elektronicznych powinny być objęte zabezpieczeniem akcyzowym już od momentu rozpoczęcia produkcji. Roztwory uzyskują status wyrobów akcyzowych w momencie przeznaczenia ich do wykorzystania w papierosie elektronicznym tj. rozpoczęcia produkcji płynu. Mecenas przypomniał, że kwestia oceny przeznaczenia jest niezwykle kontrowersyjna i różnie interpretowana. Mecenas przytoczył art. 2 pkt 35 ustawy o podatku akcyzowym i jednocześnie wskazał orzeczenie TSUE, dotyczące co prawda nie płynu do papierosów elektronicznych, lecz tytoniu do fajek wodnych. Wskazał że TSUE przyjął pogląd, że mimo 24% zawartości tytoniu w tego typu wyrobie akcyzę należy liczyć od całości tj. tytoniu i np. substancji konserwujących i aromatyzujących jako podlegających opodatkowaniu. Następnie Mecenas przeszedł od zmienionej definicji płynu do papierosów elektronicznych przytoczył jej treść, a następnie wskazał na problem, który występował w przypadku alkoholu kiedy to występował spor o to, czy lemoniada w piwach smakowych powinna być objęta opodatkowaniem. Mecenas wskazał, że rozszerzenie definicji płynu do papierosów elektronicznych jest dobrym krokiem, jednak niepokojące jest sformułowanie "wyrób który może być użyty w papierosach elektronicznych". Wskazał, że jeśli coś może być użyte, a nie

jest używane to nie powinno podlegać opodatkowaniu akcyzą. Mecenas przypomniał, że ustawa opodatkowuje wyroby akcyzowe i zgodnie z zasadą dookreśloności i zasadami konstytucyjnymi np. pewności prawa przedmiot opodatkowania powinien być określony precyzyjnie. Mecenas wskazał, że prawo musi być pisane w sposób precyzyjny, aby podatnik mógł prowadzić biznes w sposób przewidywalny. Mecenas następnie przytoczył uzasadnienie do projektu ustawy zmieniającej definicję płynu do papierosów elektronicznych, gdzie wskazano że pojawiały się przypadki sprzedaży płynów jako aromat do kominków czy odświeżacz powietrza. Mecenas wskazał, że przeglądając interpretacje indywidualne dostrzegł istnienie opisanego w uzasadnieniu zjawiska. Wskazał, że na etapie kontroli dochodziło do weryfikacji prawdziwego przeznaczenia. Mecenas wskazał że kluczowe ma być wg. nowych przepisów jego przeznaczenie do wykorzystania w papierosach elektronicznych stwierdził, że zgodnie z uzasadnieniem projektu niezbędne będzie ustalenie który ze składników decyduje o zasadniczym charakterze wyrobu. Mecenas powiedział, że jest to nadal nieprecyzyjne. Mecenas Matarewicz przypomniał o istnieniu przepisów ordynacji podatkowej, które pozwalają na walkę ze sztucznymi konstrukcjami podatkowymi dając organowi prawo do ich zakwestionowania. Mecenas wskazał na wątpliwą celowość zmiany, podkreślił że z jednej strony opodatkowane ma być przeznaczenie, zaś z drugiej strony możliwość wykorzystania jako składnika do płynu do papierosa elektronicznego. Wskazał, że ma nadzieję że nie dojdzie w ten sposób do opodatkowania półproduktów wykorzystywanych do produkcji płynu.

Następnie Mecenas Matarewicz przeszedł do kwestii opodatkowania aromatów. Powołał się, że zdaniem organów interpretacyjnych oraz sądów nie ma znaczenia że płyny do papierosów elektronicznych stanowią dodatek do roztworów i uznają je jako roztwór przeznaczony do wykorzystania w papierosach elektronicznych. Mecenas następnie przytoczył fragment wyroku WSA w Kielcach I SA/KE 43/22 w którym uznano aromaty za podlegające opodatkowaniu akcyzą. Mecenas wskazał, że już na wczesnym etapie produkcji zabezpieczenie akcyzowe powinno być złożone, zaś jeśli występuje procedura zawieszenia poboru akcyzy będzie to z punktu widzenia płynności finansowej neutralne dla podatnika. Mecenas w tym kontekście wspominał o orzeczeniu NSA o sygnaturze I FSK 354/22. Kończąc Mecenas wskazał na obawy biznesu, że w związku z ogólną przesłanką wykorzystania aromatów do papierosów elektronicznych trzeba będzie płacić zabezpieczenia akcyzowe od ogromnych wolumenów produktów, które nie są faktycznie wykorzystywane do produkcji płynów do papierosów elektronicznych. Finalnie stwierdził, że jego zdaniem nawet zgodnie z nową definicją płynów do papierosów elektronicznych tego rodzaju obowiązek nie istnieje.

Głos w dyskusji po referacie zabrał Mecenas Rafał Rozwadowski, wskazał że pierwotnie projekt definicji płynu do papierosów elektronicznych wskazywał kryteria, które mogłyby być pomocne dla organów do uznawania roztworu za płyn do papierosów elektronicznych. Wskazał on że najprawdopodobniej było to miejsce sprzedaży. Mecenas Rozwadowski wskazał, że obecna definicja ustawowa łącząc możliwość wykorzystania w papierosie elektronicznym oraz zasadniczy charakter roztworu może stworzyć wiele problemów organom, w tym interpretacyjnych. Mecenas Rozwadowski przypomniał, że historycznie prace zmierzały do wyeliminowania sytuacji kiedy to deklaracja producenta o przeznaczeniu faktycznie kreowała status produktu akcyzowego. Mecenas stwierdził że obecna definicja nie daje pewności do kogo należy decyzja co do charakteru produktu akcyzowego. Następny głos w dyskusji zabrał Mecenas Szymon Parulski, wskazał że zmiana definicji płynu do papierosów elektronicznych jest po to żeby zlikwidować wszystkie fałszywe interpretacje indywidualne mówiące o przeznaczeniu. Wskazał, że organy KAS

zamiast kontrolować oszustów, kontrolowały podmioty nie mające interpretacji. Mecenas Parulski stwierdził, że definicja która trafiła do Senatu z Sejmu została pozbawiona fragmentu o zasadniczym charakterze. Jednak wskazał, że nie jest to zmiana duża, a sam zapis pochodzi z taryfy celnej i uwag do niej. Mecenas Parulski ocenił, że Ministerstwo Finansów postąpiło słusznie nie ulegając poglądom mówiącym, że otwarta definicja spowoduje masowe opodatkowanie. Mecenas Parulski stwierdził, że definicja otwarta płynów do papierosów elektronicznych jest niezbędna do walki z oszustami. Przytoczył przykład definicji paliw silnikowych oraz papierosów. Mecenas stwierdził, że wątkiem do dyskusji jest moment gdzie pobierać zabezpieczenie akcyzowe i od czego. Mecenas Parulski wskazał, że Ministerstwo Finansów wydało komunikat że gliceryna w aptece nie będzie opodatkowana. Mecenas podkreślił po raz kolejny, że definicja otwarta musi być, gdyż oszuści wyszukują luki. Mecenas dodał także, że z jednej strony należy ubolewać nad rozszerzająca wykładnią sądową w przypadku aromatów, ale jednocześnie podkreślił że projekt zaproponowany przez Ministerstwo Finansów jest krokiem w dobrym kierunku ponieważ pozwoli na walkę z oszustami. Jednocześnie zaznaczył, że nie da się zrobić idealnej definicji akcyzowej w dowolnej kategorii wyrobów akcyzowych. Mecenas Matarewicz zabrał głos z odpowiedzią, wskazał że zmiana definicji może nie być konieczna gdyż już obecnie można kwestionować interpretacje indywidualnie z błędnie opisanym stanem faktycznym. Mecenas Matarewicz stwierdził, że raczej zgada się ze stanowiskiem Mecenasa Rozwadowskiego. Następnie głos zabrał Mecenas Parulski wskazał na przykład, że w 2022 roku cała fala kontroli UCS nie odniosła skutku, gdyż przedmiotem dyskusji i sporów było nakładanie znaków akcyzy na opakowania płynów, a nie walka oszustwami podatkowymi. Kończąc wskazał on po raz kolejny, że każdy wyrób akcyzowy w polskiej ustawie ma definicję otwartą, a dyrektywy akcyzowe i produktowe również zawierają definicje otwarte. Mecenas Parulski stwierdził, że treść definicji płynów jest na tyle dobra, że uczciwi przedsiębiorcy się nią bronią, a pozwoli usunąć z rynku oszustów. Finalnie głos zabrał Mecenas Rozwadowski, wskazał on że po części zgadza się i z Mecenasem Parulskim jak i Mecenasem Macierewiczem, jednak widzi on ryzyko funkcjonowania nowej definicji w praktyce.

Opodatkowanie wyrobów nowatorskich w kontekście opodatkowania wyrobów tradycyjnych – Polska a inne kraje UE - Krzysztof Flis, Doradca Podatkowy, Kancelaria Baker&McKenzie

Trzeci referat wygłosił Mecenas Krzysztof Flis z Kancelarii Baker & McKenzie pt. "Opodatkowanie wyrobów nowatorskich w kontekście opodatkowania wyrobów tradycyjnych – Polska a inne kraje UE". Na wstępie Mecenas przytoczył definicję wyrobów nowatorskich. Wskazał, że różnica między wyrobami nowatorskimi a tradycyjnymi polega na tym, że nie dochodzi do spalania, a aerozol z nikotyną uzyskiwany jest poprzez podgrzewanie. Mecenas Flis wskazał, że tytoń do podgrzewania jest obecnie najpowszechniejszym substytutem tradycyjnych wyrobów tytoniowych i tytoniu do palenia. Jest to także produkt będący substytutem e-papierosów a nawet je wypierającym. Mecenas wskazał, że wkłady do podgrzewaczy tytoniu wyglądają tak jak papierosy, zawierają tytoń i paczka liczy 20 wkładów. Podkreślił, że istotną różnicą jest podgrzewacz, który jest w istocie inwestycją jednorazową.

Mecenas wskazał, że wolumen sprzedaży wyrobów nowatorskich rośnie gwałtownie pomiędzy 2019 i 2021 rokiem. Mecenas poinformował, że nastąpił 4-krotny wzrost

sprzedaży, a w roku 2022 wg. szacunków nastąpi dalszy wzrost aż o 37%. Mecenas wskazał następnie, że udział tytoniu do podgrzewania rośnie względem papierosów elektronicznych, w szczególności w grupie osób najmłodszych w tym również uczniów i studentów. Mecenas wytłumaczył to zjawisko tym, że wyroby nowatorskie mogą być oferowane taniej od innego typu produktów ze względu na preferencję podatkową.

Mecenas powiedział, że wyroby nowatorskie nie są wyrobami zharmonizowanymi na gruncie prawa UE. Wskazał, jednak że państwa członkowskie zgodnie z Dyrektywą Horyzontalną mogą je opodatkowywać i się to dzieje we wszystkich państwach UE. Mecenas Flis przypomniał, że w ramach mapy akcyzowej stawka kwotowa będzie rosła o 10% każdego roku, natomiast faktycznie akcyza na wyroby nowatorskie stanowi jedynie ok. 26% akcyzy na papierosy. Mecenas Flis wskazał, że wiele państw UE dostrzegło potencjał w opodatkowaniu wyrobów nowatorskich i doszło tam do podniesienia stawek. Mecenas Flis przytoczył dane, że liderem jest Szwecja gdzie udział podatku w cenie wyrobów nowatorskich wyniósł aż 63%, następną jest Francja z wynikiem 54%. W przypadku Polski jest to około 17%. Niższe opodatkowanie występuje tylko w Holandii i Czechach. Referent wskazał, że przekłada się to istotnie na wpływy budżetowe, gdyż wg danych Ministerstwa Finansów z tytułu akcyzy od wyrobów nowatorskich wpłynęło niecałe 300 mln zł co stanowiło 1,2 % całkowitych wpływów od wyrobów tytoniowych. Jednocześnie obecnie udział wyrobów nowatorskich w rynku wyrobów tytoniowych wynosi około 10%. Mecenas wskazał, że preferencja podatkowa wynika nie tylko ze stawek, ale też ze struktury opodatkowania. Wskazał że podstawą opodatkowania wyrobów nowatorskich jest ich ilość w kilogramach przy czym na potrzeby ustalenia stawki akcyzy stosuje się średnią ważoną cenę sprzedaży detalicznej tytoniu do palenia. Mecenas zauważył, że tego typu podejście umożliwia manipulację wysokością opodatkowania poprzez manipulację cenami tytoniu do palenia. Ponadto tego typu konstrukcja zachęca do obniżania zawartości tytoniu w tego typu wyrobie.

Mecenas Flis wskazał, że należy urealnić opodatkowanie wyrobów nowatorskich poprzez podniesienie opodatkowania i zmianę jego struktury, aby odzwierciedlało ich udział w strukturze sprzedaży. Mecenas Flis przypomniał, że argumentem podnoszonym przez producentów wyrobów nowatorskich aby uzasadnić ich preferencję fiskalną jest to, że ich zdaniem są one zdrowsze od papierosów i pomagają w rzuceniu palenia. Mecenas wskazał na fakt, że są to produkty stosunkowo świeże i trudno ocenić długotrwałe skutki stosowania tych wyrobów więc tego typu argumentacja nie powinna odgrywać istotnej roli w dyskusji nad opodatkowaniem. Za podniesieniem akcyzy przemawia również aspekt budżetowy, ponieważ praktycznie nie występuje ryzyko zniszczenia tego segmentu rynku opodatkowaniem, ponieważ cenowa elastyczność rynku jest niska oraz trudno się spodziewać powstania szarej strefy ze względu na skomplikowanie produkcji wkładów tytoniowych. Mecenas stwierdził, że optymalnym rozwiązaniem byłoby przyjęcie za podstawę opodatkowania ilości sztuk wyrobów nowatorskich. Mecenas Flis stwierdził, że ostatnią kwestią jest kształtowanie się opodatkowania na szczeblu europejskim, wskazał że nowa dyrektywa tytoniowa może zacząć obowiązywać w roku 2024 lub 2025. Powiedział, że nowa dyrektywa najprawdopodobniej nie będzie odnosić się do struktury opodatkowania, a wyznaczać będzie minimalny poziom akcyzy, dlatego też zdaniem Mecenas Flisa warto jest podjąć działania na rzecz zmiany struktury opodatkowania w ustawie krajowej.

W dyskusji po referacie głos zabrał Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju Maciej Flis. Stwierdził on, że obecność wyrobów nowatorskich w przestrzeni publicznej stała się zauważalna. W szczególności w dużych miastach, a także wśród młodych osób np. studentów czy uczniów. W odpowiedzi Mecenas Krzysztof Flis zabrał głos i stwierdził, że wyroby nowatorskie są wygodne i używane często w miejscach publicznych gdyż nie

emitują dymu i nie są objęte takimi zakazami jak papierosy. Następnie głos zabrał Dyrektor Programowy Forum Prawo dla Rozwoju, wskazał on że w ramach wspólnego posiedzenia Sejmowych Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Zdrowia pojawił się argument o zniechęcaniu młodych ludzi do sięgania po wyroby tytoniowe. I na tej argumentacji było oparte wprowadzenie minimum akcyzowego na papierosy w wysokości 105%. W sytuacji kiedy wielu młodych ludzi sięga po wyroby nowatorskie i to one stanowią często inicjację do nałogu. Zdaniem dra Henninga ta kategoria powinna również być mocniej opodatkowana. Mecenas Flis się zgodził, podkreślił po raz kolejny brak badań długoterminowych nad konsumpcją wyrobów nowatorskich, a także stwierdził że utrzymanie obecnej sytuacji stanowi zaniechanie w stosunku do budżetu gdyż tak wysoka preferencja podatkowa jest nieuzasadniona. Mecenas zaznaczył, że przechodzenie konsumentów w kierunku wyrobów nowatorskich będzie skutkować zmniejszaniem się wpływów podatkowych do budżetu pomimo podnoszenia stawek akcyzy i najprawdopodobniej wprowadzenia minimum akcyzowego na szczeblu dyrektywy europejskiej. Głos zabrał również Mecenas Parulski, wskazał że wyroby nowatorskie są silnie obecne w Korei oraz Japonii. Powiedział on, że przedstawiał Ministerstwu Finansów wyniki analiz budżetu Japonii oraz Korei gdzie rynek podgrzewaczy tytoniu urósł do kilkunastu procent i jednocześnie budżet odnotował spadek wpływów o wartości miliardów euro. Dopiero podwyżka opodatkowania spowodowała wyrównanie wpływów w Korei, zaś w Japonii podwyżka była zbliżona wielkością do niemieckiej i tam wpływy zaczęły rosnać. Mecenas stwierdził, że zeszłoroczna podwyżka opodatkowania wyrobów nowatorskich nie spowodowała zahamowania wzrostu rynku. Mecenas Parulski wskazał, że Ministerstwo Finansów w uzasadnieniu do projektu wprowadzającego podwyżki opodatkowania na 2022 rok wskazało, że rynek wyrobów nowatorskich będzie rósł o 10 %, a wg. danych podanych przez Mecenasa Flisa urósł aż o 36%. Ponadto Mecenas Parulski wskazał, że istnieje ryzyko że jeśli udział tak mocno preferowanych podatkowo produktów będzie rósł w tym tempie, to że może dojść do spadku dochodów budżetowych.

Opodatkowanie innowacyjnych wyrobów tytoniowych - Prof. Artur Nowak-Far, Adwokat

Czwarty referat o tytule "Opodatkowanie innowacyjnych wyrobów tytoniowych" wygłosił prof. Artur Nowak-Far. Rozpoczynając wystąpienie Profesor stwierdził, że produkty innowacyjne zaskoczyły zarówno rynek jak i prawodawcę. Następnie wspomniał o teoretycznym, fundamentalnym dla zasad opodatkowania akcyzowego, dorobku Franka Ramseya jeszcze z lat 20. XX wieku. Profesor wskazał, że Ramsey postulował, że kształtując opodatkowanie akcyzowe konkretnego produktu, państwo powinno patrzeć, jak kształtuje się dynamika wzrostu lub spadku popytu na daną, kategorię wyrobów, do których ten produkt należy. W przypadku znalezienia nierównowagi popytu na zbliżone kategorie produktów, powinno zidentyfikować tego przyczyny i gdy leżą one po stronie opodatkowania, zmienić stawki tak, by wyrównać dochody pochodzące z opodatkowania produktów należących do tej samej kategorii.

Profesor wskazał następnie, że obecna polityka państw członkowskich UE w tym zakresie jest zachowawcza. Państwa te najpewniej czekają na unormowanie się sytuacji do takiego momentu, w którym proporcje spożycia wszystkich produktów tytoniowych same się jakoś ustabilizują. Profesor wskazał, że być może przyjmuje się założenie, że zwiększony popyt na produkty innowacyjne będzie i tak występować, bo to może być proces naturalny.

Stwierdził, jednak, że jest to założenie błędne, gdyż powoduje poważne zaburzenie dochodów z akcyzy, a także po części opiera się na wyjaśnieniach, które arbitralnie opierają się na ocenie wpływu określonych grup towarowych na zdrowie w warunkach, w których wyroby innowacyjne nie są do końca poznane. Profesor wskazał, że jego zdaniem powinno dość do obserwacji dynamiki wzrostu i w przypadku wzrostów opodatkowywać wyroby mające większą dynamikę konsumpcji. Celem powinno być równomierne opodatkowanie wyrobów akcyzowych tej samej użyteczności.

W swoim wystąpieniu Profesor powiedział, że obowiązującym w Polsce modelem jest konstrukcja stawki składającej się z dwóch komponentów z czego jeden odnosi się do średniej ważonej ceny tytoniu do palenia. Profesor stwierdził, że tytoń do palenia to jednak odrębna w stosunku do składników wyrobów innowacyjnych kategoria produktowa, która – w ujęciu technicznym - ma niewiele wspólnego z tytoniem występującym w wyrobach nowatorskich. To ma poważne implikacje dla oceny obecnej struktury opodatkowania wyrobów innowacyjnych, bo w istotnym dla oceny prawidłowości konstrukcji podatku sensie teoretycznym oznacza, że podatek nie odnosi się do przedmiotu opodatkowania. Profesor podał przykład, że to tak jakby ktoś nazwał coś podatkiem dochodowym a opodatkował obrót albo wykorzystanie drewna. Profesor wskazał także, na podatność tego rodzaju wadliwych konstrukcji na manipulacje rynkowe.

Profesor zabrał także głos w przedmiocie opodatkowania wyrobów tradycyjnych. Wskazał, że rozwiązanie, jakim jest wprowadzenie minimum akcyzowego w wysokości 105%, skutkuje powstaniem znaczących dysproporcji ciężaru opodatkowania umieszczonego w wyrobach tanich i wyrobach drogich. Profesor stwierdził, że wyroby droższe są zatem niż opodatkowane od wyrobów tańszych. Referent wskazał, że tego typu działanie powinno zostać zniwelowane poprzez zmianę w polityce akcyzowej, gdyż także nie spełnia wymogów optymalnego opodatkowania akcyzowego według kryteriów Ramsayowskich.

Premium, budżet i czarny rynek. Jakie różnice zachodzą w kategoriach produktów nikotynowych i między nimi i czy występują proporcjonalne różnice w opodatkowaniu - Maciej Flis, Ekspert ds. Podatków Forum Prawo dla Rozwoju

Piąty referat pt. "Premium, budżet i czarny rynek. Jakie różnice zachodzą w kategoriach produktów nikotynowych i między nimi i czy występują proporcjonalne różnice w opodatkowaniu" wygłosił ekspert Forum Prawo dla Rozwoju Pan Maciej Flis. Wskazał on na fakt, że rynek wyrobów nikotynowych ulega bardzo drastycznym i dynamicznym przemianom. Krótko scharakteryzował on poszczególne kategorie wyrobów. Wskazał, że dotychczas nadal dominujące papierosy tracą pozycję na rynku wyrobów na rzecz wyrobów nowatorskich, a także papierosów elektronicznych, obok tego zaś rośnie kategoria woreczków nikotynowych mających trochę inny profil konsumpcji.

Na wstępie dokonał charakterystyki rynku. Wskazał na fakt, że papierosy są produktami bardzo podobnymi, ponieważ występują w kilku standaryzowanych rozmiarach, sami zaś producenci udostępniają w internecie ogólne listy substancji dla wszystkich produkowanych papierosów. Wskazał, że w sytuacji kiedy oferowany produkt zawiera praktycznie tożsamy skład, rozmiar oraz bardzo ograniczoną możliwość reklamy wyróżnik stanowi marka. Wskazał, że za marką stoją przyzwyczajenia palczy, a także już wypracowana pozycja rynkowa.

Następnie dokonał krótkiej charakteryzacji tytoniu do palenia jako kategorii pośredniej stanowiącej bufor między legalnymi papierosami, a ich zakupami z nielegalnego źródła.

Kolejną omawianą kategorią były papierosy elektroniczne. Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał na ogromną różnorodność tej kategorii i jej przeobrażenia wraz ze zmianami prawa. Podał przykład jak w związku z regulacjami europejskimi kiedy to zakazano sprzedaży płynów nikotynowych o pojemności powyżej 10 ml powstał taki produkt jak premix (aromat i baza glikolowo-glicerynowa w ilości około 60-90 ml w butelce o większej pojemności do którego dolewa się nikotynę w puste miejsce). A także wskazał, że w związku z opodatkowaniem akcyzą płynów do papierosów elektronicznych producenci z produktów typu premix usunęli większość bazy glikolowo-glicerynowej tworząc produkty skondensowane o nazwie longfill. Wskazał na dynamicznie rozwijającą się kategorię papierosów jednorazowych. Podał przykład że przeciętny produkt tego typu może stanowić ekwiwalent dla 2,5 paczek papierosów.

Dalej wskazał na kategorię wyrobów nowatorskich. Wskazał, że o tej kategorii zostało bardzo dużo powiedziane i podkreślił, że faktycznie występują 2 systemy oferowane przez dwóch producentów, jeden pozycjonujący się bardziej na premium, z droższymi wkładami i drugi bardziej budżetowy.

Kończąc opis kategorii wskazał na analogię obecnie występujących woreczków nikotynowych do snusu, który jednak opiera się na tytoniu.

W drugiej części referatu Maciej Flis wskazał na przeobrażenia na rynku wyrobów nikotynowych. Na początku wskazał, że w segmencie tanich papierosów do 15 złotych pojawiły się nowe warianty marek dotychczas pozycjonowanych w segmencie średnich cen i że tego typu politykę zastosował producent będący liderem na rynku papierosów premium, a także oferujący papierosy średniego segmentu cenowego.

W przypadku wkładów tytoniowych do podgrzewania ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał na rozstrzał cenowy oferowanych wkładów. Wskazał że wkłady do podgrzewania jednego producenta oferowane są w cenie odpowiadającej poziomem cenie papierosów z wyższej półki. Zaś wkłady drugiego z producentów oferowane w bardzo niskiej cenie, bo za 11,50 zł czyli znacznie poniżej ceny najtańszych papierosów które kosztują w 2022 roku 13,99 zł. Więc widać tutaj wyraźny rozstrzał między produktem pozycjonowanym jako premium, a produktem bardziej dostępnym cenowo. Podkreślił, że w przypadku wiodących wkładów tytoniowych występują aż 4 złote różnicy. Wskazał, że obserwując tę różnicę z perspektywy rynku papierosów może wydawać się to uzasadnione. Jednak dalej podkreślił, że jeśli spojrzymy na to z punktu widzenia ciężaru opodatkowania wyrobów, perspektywa jest odmienna. Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał, że w cenie paczki papierosów znajduje się 9,74 zł podatku akcyzowego, a w paczce wkładów tytoniowych podatków jest jedynie 2,60 zł, a to przekłada się na nawet z uwzględnieniem ewentualnych wyższych kosztów wytworzenia i dystrybucji na skrajnie wysoką marżę producenta.

Odnosząc się do rynku papierosów elektronicznych Maciej Flis wskazał, że sytuacja jest ciężka do zdiagnozowania. Wskazał na kilka kanałów sprzedaży, z jednej strony sklepy specjalistyczne oferujące praktycznie tylko tego typu asortyment, z drugiej zaś dystrybucja w sklepach spożywczych i na stacjach benzynowych. Referent wskazał, że produkty ze sklepów specjalistycznych mają większą tendencję do bycia produktami premium. Podkreślił, że branża zwraca uwagę, że wysokich rozmiarów stawka akcyzy w wysokości 0,55 zł za ml wywołała drastyczny wzrost agresywnej optymalizacji podatkowej, która w praktyce jest zwykłym oszustwem i nieuczciwą konkurencją. Wskazał, na pojawienie się wyrobów będących płynami do papierosów elektronicznych jednak formalnie udających inne

produkty np. olejki do masażu, płyny do rozpalania kominków, preparaty do aromaterapii i szereg innych. Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał, że w czasie prac sejmowej komisji finansów publicznych wskazywano, że szara strefa może wynosić nawet 90%. Kończąc mówić o papierosach elektronicznych wskazał, na rosnące znaczenie papierosów jednorazowych. W produkcji tym znajduje się w nich kilka mililitrów płynu, a to oznacza niższy podatek. Wskazał, że pojawienie się tego typu produktu w sytuacji nieuczciwej konkurencji, a także wysokości opodatkowania stanowi naturalny krok przedsiębiorców.

Kończąc charakteryzować kategorie wyrobów nikotynowych Maciej Flis wskazał na kategorię woreczków nikotynowych, stwierdził że jest to kategoria nieopodatkowana i bardzo niszowa dlatego nieatrakcyjna dla działania szarej strefy. Podkreślił że jego zdaniem kategoria znajdować będzie coraz szersze grono użytkowników, co państwo już na obecnym etapie powinno zauważyć. Jako przykład konsumentów podał choćby kierowców zawodowych.

Finalnie referent przeszedł do kwestii opodatkowania, wskazał, że w przypadku papierosów, tytoniu do palenia, płynu do papierosów elektronicznych oraz wkładów tytoniowych występują 4 odmienne systemy opodatkowania. W przypadku papierosów jest to opodatkowanie za każde 1000 sztuk i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej. W przypadku tytoniu do palenia za każdy kilogram i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej, w przypadku wyrobów nowatorskich za każdy kilogram i 32,05% średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia, zaś w przypadku płynu do papierosów elektronicznych stawka liczona jest od mililitra.

Stwierdził, że struktura stawek pokazuje, że wyroby nowatorskie czyli w istocie wkłady tytoniowe do podgrzewania mają najmniej intuicyjny system opodatkowania. Postawił tezę, że ciężko jest właściwie zrozumieć genezę tego rodzaju konstrukcji. Niezrozumiałe jego zdaniem jest powiązanie opodatkowania z jednostkami wagi oraz kategorią tytoniu do palenia. Przypomniął, że w przestrzeni publicznej wskazywano na mogące z tego wynikać problemy, choćby na potencjał możliwego obniżania dochodów budżetowych poprzez kreowanie sytuacji cenowej w kategorii tytoniu do palenia.

Następnie Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał, że kontrowersyjnym rozwiązaniem jest zeszłoroczna decyzja ustawodawcy aby odejść od rozwiązania sprawdzonego i efektywnego, na rzecz rozwiązania kontrowersyjnego i sprzecznego choćby z zaleceniami WHO, jakim było podniesienie minimum akcyzowego na papierosy. Zostało ono podniesione ze 100% całkowitej kwoty akcyzy, naliczonej od ceny równej średniej ważonej detalicznej cenie sprzedaży papierosów do 105%. Wskazał, że jego zdaniem tego rodzaju konstrukcja zaburzyła konkurencję na rynku papierosów, powodując nieproporcjonalny wzrost ceny marek tanich względem marek droższych. Wskazał, że to rozwiązanie w praktyce promujące jednego z producentów, w portfolio którego dominowały marki premium oraz ze średniej półki cenowej. Przypomniął o wystąpieniu nietypowego i niespotykanego ruchu, jakim było wypuszczenie tańszych wariantów papierosów dotychczas sprzedawanych w ramach droższych marek.

Referent następnie przeszedł do tytułowego wątku czarnego rynku. Wskazał, że konstruując opodatkowanie poszczególnych kategorii wyrobów ustawodawca musi brać pod uwagę nie tylko chęć i oczekiwania osiągnięcia wpływów podatkowych i walor prewencji fiskalnej wobec konsumpcji danej używki, w tym przypadku wyrobów nikotynowych, lecz także ryzyko powstania szarej strefy. Przypomniął drastyczny wzrost szarej strefy w ubiegłym dziesięcioleciu, o którym wcześniej wspomniął Mecenas Parulski. Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał, że pierwszy raz od roku 1989 wschodnia granica polski zamknęła się jako brama na wschód z przyczyn politycznych. Stwierdził, że otwiera to przed

ustawodawcą niepowtarzalną szansę podniesienia akcyzy na wyroby tytoniowe, w szczególności w przypadku papierosów oraz wyrobów nowatorskich. Podkreślił, że przy okazji należałoby wprowadzić opodatkowanie woreczków nikotynowych i, że dla tego ruchu sytuacja polityczna ma marginalne znaczenie, ze względu na unikalne cechy tej kategorii wyrobów wyrobów.

Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju wskazał, że w pierwszej kolejności należałoby zmienić metodę opodatkowania wyrobów nowatorskich, na metodę analogiczną z opodatkowaniem papierosów. W późniejszej dyskusji po referacie kiedy Pan Mecenaz Krzysztof Flis stwierdził, że byłoby to rozwiązanie bardzo radykalne i trudne w implementacji, Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju sprecyzował, że chodzi o system oparty na sztukach wyrobu, a niekoniecznie z uwzględnieniem % maksymalnej ceny detalicznej. Podkreślił, że aktualny system jest nieprzejrzysty, nielogiczny, podatny na manipulacje i co najważniejsze prowadzi do niezyskiwania potencjalnych wpływów przez budżet państwa.

Następnie wskazał, że drugim możliwym działaniem byłoby obniżenie minimum akcyzowego na papierosy, jednak jego zdaniem nie może być to działanie samodzielne. Musi być ono sprzęgnięte z proporcjonalnym podwyższeniem stawki kwotowej na papierosy np. o 20%, aby podrożały wszystkie papierosy. Stwierdził, że tego typu działania przyczynią z jednej strony do wyższych wpływów budżetowych, z drugiej zaś strony mają szansę realnie ograniczyć konsumpcję papierosów ze wszystkich segmentów rynku.

Ekspert Forum Prawo dla Rozwoju powiedział, że pobocznie należałoby wprowadzić opodatkowanie woreczków nikotynowych np. tak jak postulowano w ubiegłym roku w ramach Forum Akcyzowego konstruując opodatkowanie określając stawkę na kilogram wyrobu. Kończąc referat stwierdził, że kwestię jak mogłaby zostać uporządkowana sytuacja podatkowa płynów do papierosów elektronicznych pozwoli sobie pominąć ze względu na jej skomplikowanie i fakt, że mogłaby być przedmiotem co najmniej kilku prac naukowych.

Obecny model stawek akcyzy wyrobów tytoniowych: wady oraz dysproporcje - Prof. Witold Modzelewski, Doradca Podatkowy, Radca Prawny

Szóste ostatnie wystąpienie wygłosił Pan Profesor Witold Modzelewski. Tytułem referatu był "Obecny model stawek akcyzy wyrobów tytoniowych: wady oraz dysproporcje". Na wstępie Pan Profesor Modzelewski podkreślił że co do zasady zgadza się ze spostrzeżeniami poczynionymi w poprzednich referatach. Profesor na wstępie podniósł dwa argumenty metodologiczne. Pan Profesor wskazał, że już od roku 2018 podejmowane były próby przekonania rządzących, aby podjąć prace nad opodatkowaniem woreczków nikotynowych. Profesor powiedział, że podmioty gospodarcze zajmujące się woreczkami nikotynowymi były zainteresowane ich opodatkowaniem, a podmioty się nie zajmujące ich dystrybucją nie protestowały. Ponadto Profesor Modzelewski wskazał, że nie należy tworzyć rynków substytucyjnych względem rynków głównych. Podkreślił, że jest to zniekształcenie systemu podatkowego z punktu widzenia konkurencji i że model stawek musi obejmować też te wyroby substytucyjne. Profesor podkreślił, że tworząc model należy uwzględnić produkty dotychczas w nim nieobecne. Profesor stwierdził, że model musi być modelem otwartym, bo będą się pojawiać kolejne produkty będące substytutami, a ich nieuwzględnienie będzie prowadzić do dyskryminacji produktów już opodatkowanych. Profesor wskazał, że podobna sytuacja występowała historycznie w przypadku wyrobów objętych stawką 0%.

Profesor stwierdził, że tworząc model należy dostrzec problem papierosów elektronicznych, których opodatkowanie jest w zupełnie innej dynamice. Profesor wskazał, że obecny model na naszych oczach ulega ewolucji, gdyż rozszerzana jest definicja przedmiotu zdarzenia podlegającego opodatkowaniu czyli samego płynu. Profesor odniósł się do problemu definicji otwartej płynu do papierosów elektronicznych. Stwierdził, że w momencie pojawienia się definicji otwartej występują kontrowersje z punktu widzenia konstytucyjnego oraz praktycznego. Wskazał on na problem zjawiska podmiotów posiadających interpretację i nieposiadających takowej. Profesor stwierdził, że jest to stan patologiczny i że status podatnika nie może wynikać z posiadania lub nie indywidualnej interpretacji. Profesor stwierdził, że należy tego typu zjawisko minimalizować lub marginalizować. Profesor stwierdził, że oferowanie wyrobów zaspokajających potrzeby akcyzowe, na gruncie interpretacji niebędących wyrobami akcyzowymi, za wiedzą podmiotu je oferującego jest stanem złym i patologicznym. Profesor stwierdził, że nie jest to zjawisko nowe, a dobrze poznane na rynku paliwowym i alkoholowym. Profesor wskazał że powinna być mniejsza rola indywidualnych interpretacji w przedmiocie zdarzenia opodatkowanego, a także judykatury. Profesor stwierdził, że tworząc rozwiązanie modelowe dla papierosów elektronicznych należy uwzględnić, że jest to model ewoluujący i koncepcyjny.

Profesor stwierdził, że między wyrobami zaspokajającymi analogiczne potrzeby dysproporcje powinny być możliwie jak najmniejsze, a wszelkie różnice powinny mieć szczególnie silne uzasadnienie pozafiskalne. Profesor Modzelewski wskazał, że głównymi i dominującymi kryteriami tworzenia modelu opodatkowania powinny być względy fiskalne oraz ekonomiczne. Profesor stwierdził, że np. argument o kosztach wytworzenia wyrobu powinien być jednym z głównych argumentów. Profesor stwierdził, że kwestią czasu jest podniesienie argumentu o dyskryminacji zarówno na gruncie prawa polskiego i europejskiego między poszczególnymi kategoriami wyrobów w związku z ich zbliżonym kosztem produkcji, a różnym ciężarem opodatkowania. Profesor scharakteryzował obecny model opodatkowania jako narastający i lobbystyczny i jednocześnie stwierdził że jest to model wadliwy w istotnej części. Profesor stwierdził, że należy tego rodzaju modelowi przeciwstawić model racjonalny i zgodny z konstytucją tj. niedyskryminujący, ale uwzględniający okoliczności które są ważne fiskalnie i ekonomicznie. Profesor stwierdził, że argumentacja o charakterze zdrowotnym zawsze będzie obecna w przypadku dyskusji nad opodatkowaniem wyrobów akcyzowych o charakterze używek. Profesor powołał się na swoje doświadczenie z prowadzonych latami debat, że dla polityków argumenty fiskalne są trudne dla nich do poparcia.

Profesor stwierdził, że nowy model musi być wymiennie efektywny fiskalnie, przytoczył on przykład woreczków nikotynowych. Referent stwierdził, że proponując ich opodatkowanie spotkał się z narracją, że tego typu działanie wygenerowałyby za niskie wpływy podatkowe i nie ma sensu wykonywać tego typu ruchu. Profesor stwierdził, że przy obecnej sytuacji fiskalnej należy dążyć do pozyskiwania nawet niewielkich w skali budżetu środków, nawet w wysokości kilkudziesięciu milionów. Profesor wskazał na zagrożenie, nieuzasadnionego podwyższania akcyzy na już i tak wysoko opodatkowane kategorie wyrobów, co powoduje jego zdaniem że system będzie przypadkowy, wewnętrznie sprzeczny i dyskryminujący niektóre podmioty względem innych.

Profesor stwierdził, że zbliżanie modeli jest dobrą zasadą, a nie ich oddalanie. Zdaniem Profesora należy stworzyć model spójny. Profesor wskazał na wątek zbliżenia opodatkowania wyrobów nowatorskich do papierosów. Profesor stwierdził, że model papierosowy oparty jest na stawce kwotowej od sztuki i stawce procentowej *ad valorem* w stosunku do ceny sprzedaży oraz minimalnej kwocie akcyzy. Profesor wskazał, że jego

zdaniem nie należy ograniczać elementu konstrukcyjnego stawki podatkowej *ad valorem* jedynie do papierosów i mogłoby mieć zastosowanie również w przypadku innych wyrobów. Profesor zgodził się, że jest to trudne i że trzeba byłoby umieszczać cenę sprzedaży jako odrębną podstawę opodatkowania. Następnie Profesor powiedział, że obecnie elementem rządzącym opodatkowaniem papierosów jest minimalna kwota akcyzy, a tak być nie powinno gdyż jest to element uzupełniający. Zdaniem Profesora model papierosowy może ewoluować negatywnie wewnętrznie ale powinien być wzorcem dla konstrukcji opodatkowania pozostałych kategorii produktów. Profesor wskazał, że cena detaliczna powinna mieć znaczenie dla opodatkowania innych grup wyrobów. Profesor stwierdził, że model oparty o opodatkowanie sztuk wyrobu i cenę dobra jest osiągnięciem historycznym i intelektualnym. Profesor podkreślił, że należy go doskonalić, a nie zmieniać poprzez minimalną kwotę akcyzy, która w istocie okazuje się najważniejszą stawką i pogłębia regresję podatku akcyzowego. Wskazał że rozwiązanie to jest negatywnie oceniane przez podmioty dotknięte tego typu rozwiązaniem, jednak najważniejsze jest to że jest to rozwiązanie nieefektywne fiskalnie. Profesor kończąc stwierdził, że należy podjąć działania nad wypracowaniem optymalnego modelu opodatkowania akcyzowego wyrobów nikotynowych, gdyż w przeciwnym przypadku będzie on ewoluować w kierunku przypadkowo-lobbystycznym.

Po wystąpieniu Pana Profesora głos zabrał Mecenas Krzysztof Flis. Stwierdził on, że od wspomnianego przez Profesora modelu opodatkowania papierosów dokonano odejścia i to w odniesieniu do samych papierosów ponieważ ustanowienie stawki 105% w istocie zaburza podstawową strukturę opodatkowania wynikającą z dyrektywy. Mecenas stwierdził, że licząc ciężar podatku w przypadku poszczególnych marek papierosów, to według modelu ujętego w dyrektywie opodatkowanych może być faktycznie około 20% rynku lub mniej, zaś 80% objęte jest stawką minimalną. Mecenas Krzysztof Flis stwierdził, że w przypadku wyrobów nowatorskich należy zastosować taką metodę opodatkowania, aby uniknąć podobnego stanu jak w przypadku opodatkowania papierosów. Następnie głos zabrał Mecenas Wojciech Krok. Stwierdził on, że szkoda że nie udało się Polsce jako krajowi wypracować modelu, który mógłby zostać zaprezentowany komisji Europejskiej w trakcie jej prac nad nową dyrektywą tytoniową. W związku z tym Polska otrzyma od Komisji Europejskiej propozycję regulacji, i w tej dyskusji Polska będzie reaktywna, a nie proaktywna. Mecenas stwierdził, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że zaproponowany przez Komisję model opodatkowania w ramach nowej dyrektywy może zburzyć również te dobrze działające fiskalnie i prozdrowotnie rozwiązania podatkowe na skutek przyjęcia w dyrektywie rozwiązań niemieckich.

Następnie głos zabrał dr Konrad Hennig. Dyrektor Programowy Forum Prawo dla rozwoju wskazał on na potrzebę dyskusji nad kształtowanymi rozwiązaniami w zakresie polityki akcyzowej między administracją, a biznesem i organizacjami. Następnie głos zabrał Pan Profesor Witold Modzelewski, wskazał on na zasadność podejmowania dialogu z komisją Europejską. Wskazał na bardzo istotną rolę rozmów ministrów z komisarzami europejskimi, a także na wagę przyjęcia stanowiska rządowego w tej sprawie. Profesor posłużył się przykładem, że tego typu praktyka była bardzo pomocna i odegrała istotną rolę w obronie interesów polski w procesie wstępowania do Unii Europejskiej. Następnie głos zabrał Pan Mecenas Rafał Rozwadowski który wskazał na wagę procesu dialogu i poszanowanie opinii każdej strony, wskazał on na fakt, że podczas prac Forum Akcyzowego organizowanego przez Ministerstwo Finansów w trakcie jego prac i niezależnie od rekomendacji Forum zaprezentowany został projekt nowelizacji ustawy akcyzowej.

Finalnie głos zabrał doktor Konrad Hennig. Podziękował on wszystkim uczestnikom, a także zadeklarował, że wnioski z forum zostaną ujęte w sprawozdaniu, a także przedstawione administracji oraz politykom. Podziękował on także za wygłoszone referaty i za udział w Forum Akcyzowym. Zadeklarował on utworzenie 2 grup roboczych do udziału w których zaproszenia wraz z podsumowaniem Forum otrzymają uczestnicy. Konrad Hennig wskazał, że chciałby aby efekt pracy grupy roboczej dotyczącej wyrobów nowatorskich został przekazany na potrzeby międzyresortowej grupy której utworzenie zapowiedziało Ministerstwo Finansów. Druga grupa miałaby się zająć przygotowaniem propozycji stanowiska polski na potrzeby negocjacji nowej dyrektywy tytoniowej.